

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням загальних зборів учасників

ПТ "ЛОМБАРД "ПЕРШИЙ"

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

"МІКРОФІНАНС" І КОМПАНІЯ"

Протокол №2

від 09 жовтня 2017 року

Голова зборів

ПРАВИЛА

**надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту
в ПОВНОМУ ТОВАРИСТВІ "ЛОМБАРД "ПЕРШИЙ" ТОВАРИСТВО З
ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "МІКРОФІНАНС" І КОМПАНІЯ"**

м. ЗАПОРІЖЖЯ- 2017

Дані Правила розроблені відповідно до Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", Закону України "Про заставу", положень Цивільного кодексу України та Положення про надання фінансових послуг ломбардами, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 26.04.2005 року № 3981, та інших нормативно-правових актів, які регулюють відносини у сфері надання фінансових послуг ломбардами.

I. Вимоги до Ломбарду та його відокремлених підрозділів для надання фінансових послуг

1. ПОВНЕ ТОВАРИСТВО "ЛОМБАРД "ПЕРШИЙ" ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "МІКРОФІНАНС" І КОМПАНІЯ", яке в подальшому іменується Ломбард, та його відокремлені підрозділи створюються з метою задоволення попиту фізичних осіб на фінансові та супутні послуги Ломбарду та отримання прибутку від надання фінансових та супутніх послуг Ломбарду.

2. Для надання фінансових послуг Ломбард повинен відповідати таким вимогам:

2.1. Діяльність Ломбарду повинна відповідати вимогам законодавства про фінансові послуги.

2.2. Ломбард повинен бути внесений до Державного реєстру фінансових установ.

2.3. У разі необхідності, Ломбард повинен мати ліцензію на надання певних видів фінансових послуг.

2.4. Ломбард повинен мати правила, що регламентує надання Ломбардом фінансових та супутніх послуг, затверджене протоколом зборів учасників.

2.5. Установчі документи Ломбарду повинні відповідати вимогам законодавства та містити вичерпний перелік видів фінансових послуг та супутніх послуг, які надає Ломбард.

2.6. В повному найменуванні Ломбарду повинно міститися слово "ломбард".

2.7. Ломбард не повинен здійснювати будь-якої іншої підприємницької діяльності, крім підприємницької діяльності, передбаченої законодавством для ломбардів.

2.8. Ломбард повинен мати власну облікову та реєструючу систему, що відповідає вимогам, установленим Правилами про надання фінансових послуг ломбардами, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 26.04.2005 року № 3981.

2.9. У своїй діяльності Ломбард повинен дотримуватися вимог чинного законодавства, зокрема про захист прав споживачів.

2.10. Ломбард зобов'язаний формувати резервний (страховий) фонд відповідно до статті 14 Закону України «Про господарські товариства».

2.11. Ломбард повинен мати власний капітал у розмірі не менше 500 тисяч гривень, а у разі відкриття відокремлених підрозділів мати в наявності власний капітал у розмірі не менше ніж 1 мільйон гривень.

3. Відокремлені підрозділи Ломбарду для надання фінансових послуг повинні відповідати таким вимогам:

3.1. Інформація про відокремлені підрозділи Ломбарду повинна бути внесена до Державного реєстру фінансових установ.

3.2. Діяльність відокремлених підрозділів Ломбарду повинна відповідати вимогам законодавства про фінансові послуги.

3.3. Відокремлені підрозділи Ломбарду повинні мати облікову та реєстраційну систему, що відповідає вимогам, установленим Положенням про надання фінансових послуг ломбардами, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 26.04.2005 року № 3981.

3.4. Положення про відокремлені підрозділи Ломбарду повинні містити вичерпний перелік видів фінансових послуг та супутніх послуг, які можуть надавати ці підрозділи.

3.5. У своїй діяльності відокремлені підрозділи Ломбарду повинні дотримуватися вимог законодавства, зокрема про захист прав споживачів.

II. Фінансові послуги Ломбарду. Супутні послуги Ломбарду

4. **Ломбард** надає наступні фінансові послуги:

- надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту.

Ломбард надає наступні супутні послуги:

- оцінка заставленого майна у відповідності до чинного законодавства та / або умов договору;
- надання посередницьких послуг зі страхування предмета застави (за наявності агентського договору зі страховою компанією);
- реалізація заставленого майна у відповідності до чинного законодавства та / або умов договору.

5. Надання фінансових послуг може здійснюватися за місцезнаходженням **Ломбарду** та / або його відокремлених підрозділів.

III. Умови та порядок укладання Ломбардом договорів зі споживачами фінансових послуг

6. Договір про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту (далі-договір) **Ломбардом** повинен відповідати вимогам, установленим законодавством.

Відповідно до статті 6 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» договір має містити:

- найменування, місцезнаходження та реквізити – для **Ломбарду**, прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи, дані паспорта (номер, серія, дата видачі, орган, що видав) або іншого документа, що посвідчує особу, та дані про місце проживання – для фізичних осіб;

- предмет договору;
- права та обов'язки сторін;
- суму фінансового кредиту;
- дату надання фінансового кредиту;
- строк користування фінансовим кредитом;
- дату повернення фінансового кредиту;
- відповідальність сторін;
- підстави для пролонгації, припинення дії та розірвання договору;
- підписи сторін.

У договорі повинно бути зазначено:

- процент за користування фінансовим кредитом;
- посилання на договір застави, що забезпечує зобов'язання за договором;
- посилання на договір страхування предмета застави – в разі наявності;
- відмітка про ознайомлення позичальника з Правилами про надання фінансових послуг

Ломбардом.

Крім цього, у договорі, якщо інше не передбачено законом, повинно бути зазначено:

- назву документа;
- назву, адресу та реквізити суб'єкта господарювання;
- прізвище, ім'я і по батькові фізичної особи, яка отримує фінансові послуги, та її адресу;
- найменування, місцезнаходження юридичної особи;
- найменування фінансової операції;
- розмір фінансового активу, зазначений у грошовому виразі, строки його внесення та умови взаєморозрахунків;
- строк дії договору;
- порядок зміни і припинення дії договору;
- права та обов'язки сторін, відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору;
- підтвердження, що інформація, зазначена в частині другій статті 12 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», надана клієнту;
- інші умови за згодою сторін;

- підписи сторін.

Договори **Ломбарду** можуть містити й інші умови, за згодою сторін.

7. Умови надання фінансових кредитів **Ломбардом**:

7.1. Фінансовий кредит надається дієздатним фізичним особам не молодшим 18-ти років (далі – **Позичальники**).

7.2. Фінансовий кредит надається **Позичальникові** за умови надання паспорта з реєстрацією (пропискою) та ідентифікаційного коду.

7.3. Мінімальний строк надання фінансового кредиту встановлюється та змінюється **Ломбардом** шляхом видання наказу, який підписується керівником **Ломбарду** та додається до цих Правил.

7.4. З метою забезпечення виконання **Позичальником** зобов'язань за договором між **Ломбардом** та **Позичальником** укладається договір застави, який підписується сторонами.

7.5. **Ломбард** надає фінансові кредити під заставу:

- виробів з дорогоцінних металів;
- побутової техніки (мобільних телефонів, цифрових фото- та відеокамер, ноутбуків, комп'ютерів та КПК, плазмових панелей тощо).

- антикваріату;

- автомобілей, мотоциклів, вантажних автомобілів;

- нерухомості та інше.

7.5.1. Вироби з дорогоцінних металів, які приймаються у заставу, повинні мати відбиток пробірної клейма та відбиток знака-іменника виробника.

При прийнятті в заставу виробів з дорогоцінних металів каміння з виробів не виймається, вага металу встановлюється розрахунковим методом.

Не підлягають прийому в якості застави:

- дорогоцінні метали у самородках;

- сухозлітки;

- дорогоцінні метали у виробах виробничого та лабораторного призначення (лабораторний посуд, дріт, деталі, пластини тощо);

- предмети, що вилучені або щодо продажу яких встановлено особливий порядок (холодна та вогнепальна зброя в оправі тощо);

- дорогоцінне каміння в обробленому та необробленому стані та вироби з нього;

- напівфабрикати ювелірного та зубопротезного виробництва.

Вироби з дорогоцінних металів оглядаються експертом-оцінювачем **Ломбарду** в присутності **Позичальника**, який встановлює наявність відбитку пробірної клейма та відбитку знака-іменника виробника, проводить опробування та зважування виробів та оголошує **Позичальнику** суму фінансового кредиту, яку може надати **Ломбард** під заставу наданих виробів.

При отриманні згоди **Позичальника** на отримання фінансового кредиту на запропонованих умовах оформляється договір, договір застави, заставний білет, які підписуються представником **Ломбарду** та **Позичальником**. В заставному білеті при цьому вказуються найменування виробу (виробів), проба, вага металу, ціна за грам, оціночна вартість, сума фінансового кредиту, дата повернення фінансового кредиту, сума повернення фінансового кредиту з урахуванням процентів, які нараховуються.

7.5.2. Всі побутові вироби повинні мати назву, серійний номер, бути придатними до експлуатації.

Ноутбуки повинні мати назву, серійний номер, бути придатні до експлуатації та повинні бути з блоком живлення.

Побутові вироби оглядаються експертом-оцінювачем **Ломбарду** в присутності **Позичальника**, який встановлює наявність назви, серійного номера, придатність виробу до експлуатації та оголошує **Позичальнику** суму фінансового кредиту, яку може надати **Ломбард** під заставу наданого побутового виробу.

При отриманні згоди **Позичальника** на отримання фінансового кредиту на запропонованих умовах оформляється договір, договір застави, заставний білет, які

підписуються представником **Ломбарду** та **Позичальником**. В заставному білеті при цьому вказуються найменування виробу, модель, оціночна вартість, нараховані проценти, сума фінансового кредиту, дата повернення фінансового кредиту, сума повернення фінансового кредиту з урахуванням процентів, які нараховуються.

7.5.3. Договір та договір застави, всі зміни та доповнення до них набувають юридичної сили після їх підписання сторонами.

7.6. За користування фінансовим кредитом **Позичальник** сплачує **Ломбарду** проценти, розмір яких залежить від суми фінансового кредиту та строку, на який **Позичальник** отримує фінансовий кредит.

Розміри процентів за користування фінансовим кредитом встановлюються та змінюються **Ломбардом** шляхом видання наказу, який підписується керівником **Ломбарду**.

З метою зацікавлення постійних клієнтів у подальшій співпраці та додаткового залучення клієнтів **Ломбард** залишає за собою право застосовувати до окремих клієнтів за погодженням з останніми знижені процентні ставки за фінансовими кредитами.

7.7. Страхування предмета застави здійснюється за взаємною згодою сторін. Відмова від страхування предмета застави позичальником не може бути підставою для відмови в наданні фінансового кредиту.

7.8. Після закінчення строку, що зазначений у договорі, **Позичальник** зобов'язаний повернути **Ломбарду** отриману суму фінансового кредиту та сплатити суму нарахованих процентів за користування фінансовим кредитом.

Сплата процентів здійснюється одночасно з поверненням суми фінансового кредиту.

7.9. **Позичальник** має право достроково погасити суму наданого фінансового кредиту, при цьому проценти за користування фінансовим кредитом нараховуються відповідно до строку фактичного користування фінансовим кредитом, відповідно до процентів за користування фінансовим кредитом, встановлених **Ломбардом**.

7.10. При поверненні **Позичальником** суми фінансового кредиту та нарахованих процентів(а у випадку, передбаченому п. 7.11 – і нарахованої пені) **Ломбард** зобов'язаний повернути **Позичальнику** предмет застави.

7.11. **Ломбард** після закінчення строку, що зазначений у договорі, може повернути **Позичальнику** предмет застави у випадку повернення **Позичальником** суми фінансового кредиту, сплати суми нарахованих процентів (в т.ч. за користування фінансовим кредитом за період прострочення повернення фінансового кредиту), а також сплати пеню.

Розмір пені складає 1 % від суми фінансового кредиту за кожен день прострочення повернення фінансового кредиту.

7.12. У випадку перебігу строків, встановлених в п. 7.11 даних Правил, **Ломбард**, відповідно до Закону України «Про заставу», набуває власності на предмет застави та реалізує предмет застави у відповідності до чинного законодавства без рішення суду, звернення до Державної виконавчої служби та без повідомлення **Позичальника**.

IV. Порядок зберігання Ломбардом договорів та інших документів, пов'язаних із наданням фінансових послуг

8. Для договорів та інших документів, пов'язаних із наданням фінансових послуг **Ломбардом** встановлюється наступний порядок зберігання:

8.1. Договори та інші документи, пов'язані із наданням фінансових послуг **Ломбардом**, укладені за місцезнаходженням **Ломбарду**, протягом строку їх дії зберігаються за його місцем знаходження.

8.2. Договори та інші документи, пов'язані із наданням фінансових послуг **Ломбардом**, укладені від імені **Ломбарду** його відокремленим підрозділом, протягом строку їх дії зберігаються за місцем знаходження відокремленого підрозділу.

8.3. Після закінчення строку дії договори та інші документи, пов'язані із наданням фінансових послуг, передаються з відокремлених підрозділів до **Ломбарду** та зберігаються за місцем знаходження **Ломбарду**.

8.4. Договори та інші документи, пов'язані із наданням фінансових послуг **Ломбардом**, зберігаються в **Ломбарді** за його місцем знаходження протягом п'яти років після закінчення строку їх дії.

8.5. Для зберігання договорів та інших документів, пов'язаних із наданням фінансових послуг **Ломбардом**, за місцем знаходження **Ломбарду** виділяється спеціальне приміщення, обладнане охоронно-пожежною сигналізацією.

V. Порядок доступу споживачів фінансових послуг Ломбарду до документів та іншої інформації, пов'язаної з наданням фінансових послуг Ломбардом

9. Споживачам фінансових послуг **Ломбарду** забезпечується вільний доступ до документів та іншої інформації, пов'язаної з наданням фінансових послуг **Ломбардом**.

10. З метою забезпечення вільного доступу споживачів фінансових послуг **Ломбарду** до зазначених документів та інформації в **Ломбарді** та в кожному відокремленому підрозділі **Ломбарду** обладнується куточок споживача, в якому наявні засвідчені копії наступних документів:

- документів про державну реєстрацію юридичної особи;
- Свідоцтва про реєстрацію **Ломбарду** як фінансової установи;
- повідомлення про внесення відокремленого підрозділу **Ломбарду** до Державного реєстру фінансових установ (для відокремлених підрозділів);
- реєстраційного повідомлення Державної пробірної служби України про внесення **Ломбарду** або відокремленого підрозділу (для відокремлених підрозділів) до реєстру суб'єктів господарювання, які здійснюють операції з дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням;

- цих Правил;

- наказу, яким встановлено розміри процентів за користування фінансовим кредитом.

Крім цього в куточку споживача розміщується наступна інформація:

- витяги із Цивільного кодексу України, Закону України «Про заставу», Закону України «Про захист прав споживачів»;

- Положення про надання фінансових послуг ломбардами, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 26.04.2005 року № 3981;

- інформація про територіальний орган з питань захисту прав споживачів та його контактна інформація;

- контактна інформація Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

11. Інші документи **Ломбарду** або його відокремленого підрозділу, зокрема, документи про повірку ваговимірювальних приладів, засвідчені копії документів щодо працівників **Ломбарду**, уповноважених укладати договори, тощо, зберігаються в приміщенні **Ломбарду** або його відокремленого підрозділу та надаються споживачам для ознайомлення на їх вимогу.

VI. Порядок проведення внутрішнього контролю щодо дотримання законодавства та внутрішніх регламентуючих документів при здійсненні операцій з надання фінансових послуг Ломбардом

12. Внутрішній контроль щодо дотримання законодавства при здійсненні операцій з надання фінансових послуг **Ломбардом** здійснюється:

- керівництвом **Ломбарду** (директором та головним бухгалтером);

- внутрішнім аудитором **Ломбарду**, який підпорядковується загальним зборам учасників **Ломбарду**;

- відповідальним за внутрішній фінансовий моніторинг у **Ломбарді**.

У відокремлених підрозділах **Ломбарду** внутрішній контроль щодо дотримання законодавства при здійсненні операцій з надання фінансових послуг, крім зазначених вище осіб, здійснюється:

- керівництвом відокремленого підрозділу **Ломбарду** (директором та, у разі наявності, головним бухгалтером);
- відповідальним за внутрішній фінансовий моніторинг у відокремленому підрозділі **Ломбарду**.

13. Зазначені в п. 12 особи здійснюють внутрішній контроль в межах повноважень, визначених в їх посадових інструкціях.

14. Зазначені в п. 12 особи при проведенні внутрішнього контролю щодо дотримання законодавства при здійсненні операцій з надання фінансових послуг керуються:

- чинним законодавством України;
- установчими документами **Ломбарду**;
- рішеннями загальних зборів учасників **Ломбарду**;
- наказами та розпорядженнями директора **Ломбарду**.

15. Внутрішній аудит в **Ломбарді** здійснюється внутрішнім аудитором **Ломбарду** на підставі Положення про службу внутрішнього аудиту **Ломбарду**, Положення про систему внутрішнього аудиту **Ломбарду**, Програми внутрішнього аудиту **Ломбарду**, які затверджуються загальними зборами учасників **Ломбарду**.

16. Внутрішній моніторинг фінансових операцій в **Ломбарді** здійснюється відповідальним за внутрішній фінансовий моніторинг **Ломбарду** (у відокремлених підрозділах – відповідальним за внутрішній фінансовий моніторинг **Ломбарду** та відповідальним за внутрішній фінансовий моніторинг у відокремленому підрозділі) на підставі Правил здійснення внутрішнього фінансового моніторингу **Ломбарду**, та Програми їх реалізації на відповідний рік, які затверджуються директором **Ломбарду**.

VII. Відповідальність посадових осіб Ломбарду, до посадових обов'язків яких належать безпосередньо робота з клієнтами, укладання та виконання договорів

17. Посадові особи **Ломбарду**, до посадових обов'язків яких належать безпосередньо робота з клієнтами, укладання та виконання договорів, за порушення покладених на них обов'язків несуть дисциплінарну, матеріальну (цивільну), адміністративну, кримінальну відповідальність.

17.1. Дисциплінарні стягнення на посадових осіб **Ломбарду**, до посадових обов'язків яких належать безпосередньо робота з клієнтами, укладання та виконання договорів, накладаються директором **Ломбарду** в порядку, визначеним трудовим законодавством.

17.2. Посадові особи **Ломбарду**, до посадових обов'язків яких належать безпосередньо робота з клієнтами, укладання та виконання договорів, відшкодовують заподіяну ними **Ломбарду** шкоду (несуть матеріальну відповідальність) в порядку, визначеним трудовим законодавством.

Шкода, заподіяна **Ломбарду** діями зазначених осіб, може бути стягнута з них в судовому порядку (в порядку цивільного судочинства).

17.3. Притягнення до адміністративної або кримінальної відповідальності посадових осіб **Ломбарду**, до посадових обов'язків яких належать безпосередньо робота з клієнтами, укладання та виконання договорів, здійснюється в порядку, визначеному відповідно чинним адміністративним або кримінальним процесуальним законодавством уповноваженими на те органами та / або посадовими особами.

VIII. Опис завдань, які підлягають виконанню кожним підрозділом Ломбарду

18. Завданням керівництва **Ломбарду** є здійснення розробки напрямків та найбільш ефективних способів надання фінансових послуг.

19. Завданням бухгалтерського відділу є правильне відображення операцій з надання фінансових послуг на підставі укладених договорів з урахуванням вимог чинного законодавства України.

20. Завданням працівників юридичної служби є аналіз правових аспектів операцій з надання фінансових послуг, контроль за дотриманням норм чинного законодавства при укладенні договорів, здійснення захисту прав та інтересів Ломбарду правовими засобами.

21. Завданням фінансово-економічного відділу є оцінка фінансових ризиків, аналіз фінансово-економічного стану підприємства та розробка шляхів оптимізації діяльності Ломбарду.

22. Завданням відділу по роботі з клієнтами є супроводження укладених договорів про надання фінансових послуг.